

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annetun lain muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/23992/2023

Lausunnon antaja:

Sattasniemen paliskunta

Poroisäntä Matti Riipi

Rajalantie 830

99655 Sattasvaara

p. 040 7066832

Päivämäärä: 21.5.2026

Lakiuudistuksessa tulee huomioida poroelinkeino merkitys. Poronhoito on olennainen osa Lapin kulttuuriperintöä ja identiteettiä. Se ei ole ainoastaan elinkeino, vaan myös vahvasti yhteisöllinen ja sukupolvelta toiselle siirtyvä elämäntapa ja kulttuuri. Poronhoito ylläpitää perinteisiä tietoja ja taitoja, vahvistaa paikallisyhteisöjen sosiaalista rakennetta ja tarjoaa työtä sekä toimeentuloa laajalla alueella. Uudistuksessa tulee tunnistaa poronhoidon merkitys kulttuuriperinnölle ja elinkeinoelämälle, ja varmistaa, että sen toimintaedellytykset turvataan.

Sattasniemen paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 5 300. Osakkaita paliskunnassa on 167. Paliskunnan poronhoito perustuu ympärivuotiseen luonnonlaitumien hyödyntämiseen. Laidunkiertoa tuetaan laidunkiertoaidoilla. Sattasniemen paliskunta sijoittuu poronhoitolain (PHL 848/1990) määrittelemälle erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulle alueelle. Alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle (PHL 2 §). Paliskunnan poronhoitajilla on alueella ylimuistoinen nautintaoikeus, poronhoito-oikeus (PHL 3 §). Poronhoitokulttuuri paliskunnassa on kehittynyt metsäsaamelaisen peuranpyynnin pohjalta. Paliskunnan poronhoitajat pääsääntöisesti polveutuvat alueen alkuperäisväestöstä.

Lakiuudistuksessa tulee huomioida poronhoitajien oikeudet ja mahdollistaa tulevaisuudessa elinkeinonharjoittaminen, olemassa olevia oikeuksia ei tule rajoittaa. Alkuperäiskansaoikeudet tulee huomioida ja kansainvälisiä sopimuksia noudattaa.

Poronhoitajat ovat tehneet tarpeellisia rakenteita, jotka palvelevat elinkeinoa, kuten aitarakenteita, tukikohtia tai muita elinkeinon harjoittamiseen liittyviä rakenteita. Puun käytöstä kestäväällä tavalla aitarakenteisiin on satojen vuosien perinteet. Soidensuojelualueella tulee mahdollistaa tarvepuun otto rakenteiden korjaukseen ja rakentamiseen.